

- Toate subiectele sunt obligatorii. ● Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute. ● Se acordă 10 puncte din oficiu.

PUNCTAJ

I. Citește cu atenție textul de mai jos și formulează răspunsuri potrivite pentru cerințele date. (60 de puncte)

Pe prispa casei, copilașul numai în cămășuță, cu capul gol, urmărește de mult jocul stolului de paseri, printre care se află și cei trei pui ai lui, din cuibul de humă de supt streășină. Îi căpătase doar de la mămuca lui.

De câte ori era neastâmpărat, mămuca îi zicea: Fii cuminte dacă vrei să-ți dau puii când or crește mari!

Și el a fost cuminte, puii au crescut mari, dar în urmă au zburat! El îi văzuse cum au ieșit zilele trecute de s-au jucat prin aer, dar parcă niciodată nu zburaseră mai mult ca astăzi (...).

Păsărelele s-au odihnit puțin, apoi și-au șoptit nu știu ce, au scos un strigăt vesel și s-au ridicat deodată cu toatele. Câteva dintre ele s-au despărțit pentru o clipă din stol, au atins ușor streășina casei, apoi s-au pierdut iarăși în mulțimea celorlalte. Puișorii copilașului își luau rămas-bun de la el și de la cuibul lor de humă.

Stolul ocoli de vreo două ori iazul, apoi se înalță, și porni încet să alunece spre asfințit.

Copilașul privi lung stolul care se pierdea, ca o fluturare, în adânc, apoi duse mânușițele la ochi și începu să plângă.

Mama îl strânse la sân și-l sărută cu drag.

— Nu plânge, puiul mamei, au să se întoarcă înapoi... la primăvară...

Copilașul se liniștește; punând mânușițele deasupra ochilor, ca mămuca-sa, privesc împreună stolul pe zarea depărtată a cerului. Și lumina slabă a duiosului asfințit de toamnă le îneacă ochii înrouați acum la amândoi.

(Emil Gârleanu, *Puișorii*)

A. Limba română

(40 de puncte)

1. Transcrie din textul dat o propoziție dezvoltată și apoi transform-o în propoziție simplă.

(8 puncte)

---

2. Completează tabelul de mai jos cu sinonimele (cuvânt cu sens asemănător), respectiv antonimele (cuvânt cu sens opus) următoarelor cuvinte subliniate în textul dat.

(8 puncte)

CUVÂNTUL	SINONIMUL	ANTONIMUL
<i>gol</i>		
<i>neastâmpărat</i>		
<i>s-au ridicat</i>		
<i>asfințit</i>		

3. Transcrie două verbe din fragmentul citat.

(8 puncte)

---

4. Alcătuieste propoziții în care cuvintele următoare să aibă alt sens decât în textul dat.

(8 puncte)

a strânge:

---

slabă:

---

5. Transcrie o propoziție afirmativă din fragmentul dat.

(8 puncte)

B. Înțelegerea textului

(20 de puncte)

1. Formulează o idee principală din fragmentul citat.

(10 puncte)

---

2. Precizează motivul tristeții copilului, folosind numai informațiile oferite de text.

(10 puncte)

II. Scrie o compunere de 100–150 de cuvinte în care să îți imaginezi o continuare a fragmentului prezentat. (20 de puncte)

Vei avea în vedere următoarele aspecte:

- imaginarea unei situații deosebite care să continue logic textul dat;
- înlănțuirea logică a faptelor;
- introducerea unui nou personaj alături de personajele deja existente în text;
- respectarea normelor limbii române (corectitudinea exprimării, respectarea regulilor de ortografie și de punctuație, așezarea în pagină).

III. Scrie două întrebări pe care ai dori să i le adresezi copilului, referitoare la emoțiile pe care le-a trăit odată cu plecarea păsărilor. Imaginează-ți răspunsurile personajului, valorificând informațiile oferite de text. (10 puncte)

Întrebarea ta:

Răspunsul copilului:

Întrebarea ta:

Răspunsul copilului:

Total punctaj: 100 de puncte

● Toate subiectele sunt obligatorii. ● Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute. ● Se acordă 10 puncte din oficiu.

PUNCTAJ ○

I. Citește cu atenție textul de mai jos și formulează răspunsuri potrivite pentru cerințele date. (60 de puncte)

*Să nu rupi, **copile**, cartea,
că pe carte mult o doare;
iar de-o s-o jupoi de partea
cartonată, cartea moare.*

*care cântă ca o coardă
de chitară, dacă-l tragi...
Nu fă ca barbara hoardă
a colegilor tăi dragi!*

*N-o mai trage de copertă,
fi'ndcă fără ea o carte
e-**un vapor** fără coverță
ce n-ajunge prea departe,*

*Sau **îmbrac-o** într-o pânză
a vreunei perini vechi;
nu-i fă pete de osânză,
nu-i fă paginii urechi;*

*fi'ndcă **înlăuntru-i** plouă,
iar matrozii-o să te certe
că le-ai rupt coverta-n două,
că, la carte, n-ai coperte.*

*nu le pune cozi, nici coarne,
voievozilor din ea,
dacă nu vrei să te toarne
profei tale, careva.*

*De-i pe gratis ori de-o cumperi,
fă-i învelitori de plastic
cum au paginile scumpe
din dosarul cu elastic,*

*Nu strivi, precum Ion Creangă,
între filele de glorie,
musca, – dacă, de pe bancă,
zboară-n cartea de istorie.*

*Să nu joci cu dânsa mingea,
sau s-o iei la ochi cu piatra,
până nu treci într-a V-a
dintr-a IV-a.*

matroz = marinăr

(Șerban Foarță, Cuvânt înainte)

A. Limba română

(40 de puncte)

1. Transcrie un enunț care conține un verb la imperativ, a cărui formă nu este corectă din punct de vedere gramatical. (8 puncte)

---

2. Completează tabelul de mai jos cu sinonimele, respectiv antonimele următoarelor cuvinte subliniate în textul dat. (8 puncte)

CUVÂNTUL	SINONIMUL	ANTONIMUL
<i>o să te certe</i>		
<i>scumpe</i>		
<i>vechi</i>		
<i>glorie</i>		

3. Explică primele două virgule din poezie, precum și cratima din structura *s-o*. (8 puncte)

---

4. Alcătuiți propoziții în care cuvintele următoare să aibă alt sens decât în textul dat. (8 puncte)

să toarne _____

bancă _____

5. Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică a cuvintelor scrise cu litere îngroșate. (8 puncte)

B. Înțelegerea textului

(20 de puncte)

1. Care este mesajul poetului? Formulează-l în maximum 5 rânduri.

(10 puncte)

---

2. Formulează două îndemnuri referitoare la carte, la forma afirmativă. Ce crezi că ar putea recomanda poetul copiilor în ceea ce privește cartea?

(10 puncte)

II. Scrie o compunere descriptivă de 100–150 de cuvinte în care să faci un portret al sfătuitorului din poezia citită.

(20 de puncte)

Vei avea în vedere următoarele aspecte:

- utilizarea cuvintelor: pătrunzător/pătrunzătoare, cald/caldă, a rosti;
- împletirea elementelor de portret fizic cu cele de portret moral;
- introducerea unei figuri de stil studiate la clasă;
- respectarea normelor limbii române (corectitudinea exprimării, respectarea regulilor de ortografie și de punctuație, așezarea în pagină).

III. Scrie, sub formă de cinci enunțuri, 5 drepturi pe care ar trebui să le aibă o carte.
(10 puncte)

Total punctaj: 100 de puncte

● Toate subiectele sunt obligatorii. ● Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute. ● Se acordă 10 puncte din oficiu.

PUNCTAJ

I. Citește cu atenție textul de mai jos și formulează răspunsuri potrivite pentru cerințele date. (50 de puncte)

— *Cât ai lipsit, ți-am scuturat cărțile și ți-am adunat hârtiile, că erau într-un hal fără de hal (cu mândrie). Când e o mână harnică la mijloc, nu stau lucrurile trântite în toate ungherele. Ia privește.*

Și ridicându-se de pe marginea patului merse la un fel de dulap cu rafturi dintr-un colț al odăii și deschise amândouă ușile. Ticsite una peste alta, ședeau acolo o sumedenie de cărți așezate după mărime și acoperite, spre a fi ferite de praf, cu jurnale. Foile volante și manuscrisele erau legate cu sfoară într-un singur pachet învelit în hârtie albastră. Lui Jim îi năvăli sângele în obraji, nu atât pentru proasta așezare a cărților, cât și pentru pretenția bătrânei de a se amesteca în lucrurile sale. Un volum din Shakespeare ședea alături de volumul II desperecheat, din Istoria literaturii italiene a lui De Sanctis (...).

— *Asta numești dumneata ordine – izbucni necăjit Jim – să-mi încurci toate cărțile? Cine te pune pe dumneata să te amesteci în treburile astea? Ce știi dumneata de ordine și dezordine în materie de cărți? Aveam socotelile mele, ordinea interioară sub aparența dezordinii, estetica culorii și a formatului. Îmi pusesem la o parte unele volume cu însemnări înăuntru! De unde să iau eu acum – exagerează Jim dezastrul – pe Rebreanu?(...) și cu un gest răsturnă pe jos un raft întreg, umplând casa de praf și de păianjeni.*

— *Mamă dragă, mamă dragă, se căina cu mâna la inimă tanti Magdalina, cu ochii mici speriați și înlăcrimați. Eu am vrut să-ți fac bine, mamă dragă, le-am șters de praf și le-am așezat cum le-am găsit, și tu, în loc să-mi mulțumești, le trănțești pe jos. Sunt femeie bătrână – adăugă ea jignită – și „mă costă”.*

(George Călinescu, Cartea nunții)

1. Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din context al următoarelor cuvinte subliniate din fragment: *mândrie*, *însemnări*, *se căina*, *jignită*. (8 puncte)

---

2. Explică, la alegere, rolul unui semn de punctuație din textul dat. (4 puncte)

---

3. Construiește un enunț în care să folosești o expresie/locuțiune care include substantivul *lucru*. (4 puncte)

---

4. Precizează două motive literare identificate în textul dat. (4 puncte)

---

5. Prezintă, în 60–100 de cuvinte, semnificația interogațiilor retorice din ultima replică a personajului Jim. (10 puncte)

---

6. Comentează, în 60–100 de cuvinte, relația dintre cele două personaje din fragment. (10 puncte)

---

7. Numește o trăsătură a unuia dintre cele două personaje și precizează mijlocul de caracterizare folosit. (10 puncte)

II. Redactează un eseu de 450–600 de cuvinte (o pagină și jumătate – două pagini), în care să prezinți tema jocului sau tema adolescenței, făcând referire la o operă studiată.

(40 de puncte)

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea a două trăsături ale temei, prin referire la o operă studiată;
- ilustrarea a două elemente de structură și de compoziție ale operei alese, semnificative pentru analiza temei propuse (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, registre stilistice, tehnică narativă, limbajul personajelor etc.);
- evidențierea particularităților de construcție a personajelor;
- susținerea unei opinii despre modul în care opera aleasă definește tema aleasă.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru conținutul eseului vei primi 25 puncte (câte 5 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru redactarea eseului vei primi 15 puncte (organizarea ideilor în scris – 3 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 3 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct; încadrarea în limitele de spațiu indicate – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 450 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Total punctaj: 100 de puncte